Sygn. akt **OS 2/25**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Bożena Bilkiewicz- Bańka**

Sędziowie: **r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio- sprawozdawca**
r.pr. Paweł Kutrzuba

Protokolant: Agnieszka Kuchciak

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. sprawy ze skargi (…) na postępowanie radcy prawnego (…) na skutek odwołania z dnia (…) r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt (…) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. (Dz. U. z 2025 r., poz. 46) oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 499) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt (…) o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……

r.pr. Bożena Bilkiewicz-Bańka r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio r.pr. Paweł Kutrzuba

Sygn. akt OS 2/25

Uzasadnienie

Na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r., Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej: „Okręgowy Sąd Dyscyplinarny") rozpoznał sprawę ze skargi (…) na postępowanie Radcy prawnego (…), wszczętą na skutek odwołania Skarżącej z dnia (…) r. (data wpływu) od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt: RD-(…) o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Rozpoznając sprawę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił, co następuje:

W dniu (…) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga (…) na postępowanie Radcy prawnego (…), któremu Skarżąca zarzuciła naruszenie zasad etyki zawodowej podczas wykonywania czynności zleconych przez (…) (…) w (…). Skarżąca m.in. podniosła, że Radca prawny (…) „bierze współudział" w „tuszowaniu i mataczeniu tematu przemocy" wobec jej niepełnosprawnej córki, która uczęszcza do wspomnianej szkoły, a także, że zaniechał złożenia do sądu pisma procesowego „w imieniu oświaty". Do skargi załączono liczne dokumenty obejmujące m.in. zaświadczenia lekarskie oraz dokumenty urzędowe dotyczące córki Skarżącej.

W toku postępowania wyjaśniającego, na wezwanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, Radca prawny (…) ustosunkował się do przedmiotowej skargi w piśmie z dnia (…) r. (data wpływu). Radca prawny stwierdził, że na podstawie umowy o pracę jest zatrudniony w Urzędzie Miasta w (…), zaś do jego obowiązków należy obsługa prawna spraw związanych z oświatą. Podkreślił, że nigdy nie miał osobistej styczności ani ze Skarżącą, ani z jej córką, ani z mężem Skarżącej. Kilkakrotnie dokonywał czynności zawodowych w sprawach dotyczących Skarżącej, tj. w zakresie: prawnej analizy możliwości wystąpienia przez szkołę do Sądu o rozstrzygnięcie sprawy przedłużenia nauki w przypadku zgody rodziców, opracowania projektu pisma o zwrócenie się do ojca dziecka o wyrażenie zgody na przedłużenie okresu nauki, sporządzenia mail'a do Dyrektora Szkoły Podstawowej (…) w (…) (z dnia (…) r.), wydania opinii prawnej z dnia (…) r. w sprawie możliwości wystąpienia przez szkołę do sądu rodzinnego w razie braku zgody jednego z rodziców na przedłużenie okresu nauczania ucznia niepełnosprawnego oraz przygotowania projektu pisma do Sądu Rejonowego w (…) w sprawie zawiadomienia o zdarzeniu uzasadniającym wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie rozstrzygnięcia o istotnych sprawach dziecka. Oświadczył, że czynności dokonał

zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz własnym sumieniem. Do pisma Radcy prawnego (…) załączone zostały kopie dokumentów potwierdzających czynności podjęte w sprawach dotyczących Skarżącej.

Postanowieniem z dnia (…)r., wydanym w sprawie o sygn. akt RD (…), Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej: „Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego"), odmówił wszczęcia dochodzenia przeciwko Radcy prawnemu (…) ze względu na brak znamion przewinienia dyscyplinarnego w jego zachowaniu, w rozumieniu art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w związku z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 499) – dalej: „ustawa o radcach prawnych". W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego zachowanie Radcy prawnego (…) nie było również sprzeczne z normami Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. W uzasadnieniu postanowienia podkreślono, że Radca prawny (…), wykonując czynności zawodowe w sprawach dotyczących Skarżącej i jej córki, nie dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego, ponieważ miał prawo przedstawić stanowisko prawne swojemu mocodawcy, oparte na dokonanej przez siebie analizie obwiązujących przepisów prawa. Ocena prawidłowości takiego stanowiska wykracza poza kompetencje organów dyscyplinarnych.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez (…)odwołaniem z dnia (…)r. (data wpływu). W uzasadnieniu Skarżąca stwierdziła między innymi, że „Radca Prawny mgr (…) nadal z wielką determinacją niedopełnia obowiązków służbowych i działa na naszą szkodę" oraz że w jej ocenie powinien się wyłączyć, a nie działać w imieniu Burmistrza Miasta w (…), skoro toczy się przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie wniesione przez Skarżącą zostało rozpoznane przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r., na które Skarżąca nie stawiła się. Przed rozpoczęciem posiedzenia (zaplanowanego na godzinę (…)), o godz.(…), drogą mailową z adresu email: (…) wpłynął wniosek o usprawiedliwienie nieobecności Skarżącej na posiedzeniu wraz z wnioskiem o zmianę terminu posiedzenia, do którego załączono 13 kart skanów dokumentów, które określono jako załączniki do odwołania. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny oddalił zarówno wniosek o usprawiedliwienie nieobecności Skarżącej, jak i wniosek o zmianę terminu posiedzenia, ponieważ okoliczności wskazane w powyższej wiadomości mailowej nie zostały w żaden sposób uprawdopodobnione. W konsekwencji Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie uznał przyczyny nieobecności za wiarygodną. Z tych

samych przyczyn nie zachodziły podstawy do odroczenia rozpoznania sprawy i zmiany terminu posiedzenia. Ubocznie warto zauważyć, że wspomniane wnioski Skarżącej zostały przesłane wyłącznie w wiadomości mailowej z adresu poczty elektronicznej, którym wcześniej, w toku postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym, Skarżąca się nie posługiwała.

Przechodząc do kwestii oceny postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia, należy przede wszystkim podkreślić, że podstawową przesłanką wszczęcia dochodzenia w postępowaniu dyscyplinarnym jest istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez radcę prawnego przewinienia dyscyplinarnego. Radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej w razie stwierdzenia, że jego zachowanie było sprzeczne z prawem, z zasadami etyki lub z godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych (art. 64 § 1 ustawy o radcach prawnych). W konsekwencji, obwinienie radcy prawnego o popełnienie deliktu dyscyplinarnego musi polegać na przypisaniu radcy prawnemu działania sprzecznego z prawem lub zasadami etyki lub godnością zawodu, ewentualnie działania lub zaniechania stanowiącego naruszenie obowiązków zawodowych.

Postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia podlega zaskarżeniu zażaleniem - środkiem odwoławczym, który inicjuje postępowanie sądowe zmierzające do weryfikacji prawidłowości takiego postanowienia. Czynności sądu dyscyplinarnego są w tym zakresie czynnościami prowadzonymi w całości przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego, a celem tych czynności jest wyłącznie kontrola zasadności postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, w efekcie której sąd dyscyplinarny może zaskarżone postanowienie albo uchylić, albo utrzymać w mocy.

Odnosząc powyższe uwagi do realiów niniejszej sprawy, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podzielił ustalenia oraz prawną ocenę stanu faktycznego dokonane przez zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, które choć jest lakoniczne, to jednak w pełni ujmuje sedno sprawy.

Zarzuty dotyczące zachowania Radcy prawnego (…), sformułowane przez Skarżącą w skardze oraz na dalszych etapach postępowania wyjaśniającego nie uzasadniają podejrzenia, aby dopuścił się on jakichkolwiek czynów, które nosiłyby znamiona przewinienia dyscyplinarnego. W skardze inicjującej postępowanie wyjaśniające Skarżąca niewiele miejsca poświęciła sformułowaniu swoich zastrzeżeń w stosunku do postępowania Radcy prawnego (…), ale skupiła się przede wszystkim na uwagach dotyczących stanu zdrowia jej córki, zachowania władz oświatowych oraz swojego męża. Zarzuciła Radcy prawnemu (…)

działanie na szkodę jej samej i jej córki oraz udział w „tuszowaniu przemocy wobec jej dziecka", lecz nie wyjaśniła, jakie konkretnie jego zachowania miałby na to wskazywać. Podobnie w odwołaniu z dnia (…)r. stwierdziła, że Radca prawny niedopełnia swoich obowiązków, lecz nie wskazała jakich konkretnie, co uniemożliwia odniesienie się merytoryczne do takiego zarzutu. Podniosła również, że Radca prawny „mataczy" i „poświadcza nieprawdę", nie określając jednak, jakie jego zachowania o tym świadczą.

Niezasadny okazał się skonkretyzowany w skardze zarzut Skarżącej, jakoby Radca prawny (…) udzielał swojemu mocodawcy porad, aby ten zaniechał składania wniosku do sądu rodzinnego, skoro w toku postępowania okazało się, że Radca prawny przygotował projekt pisma do tego właśnie sądu, sygnalizującego potrzebę wszczęcia z urzędu postępowania w przedmiocie istotnych spraw córki Skarżącej (dokument załączony do pisma z dnia (…)r.). W odwołaniu Skarżąca podniosła, że Radca prawny (…) „nie wyłączył się" i nadal świadczy pomoc prawną Burmistrzowi Miasta w (…), co należy ocenić jako zarzut nietrafiony, gdyż ani obowiązujące przepisy prawa, ani żadna z zasad etyki nie nakładają na niego takiego obowiązku w zaistniałych okolicznościach faktycznych.

Podkreślenia wymaga, że wszystkie zgłaszane przez Skarżącą zarzuty są gołosłowne, bowiem nie zostały poparte żadnymi dowodami. W tym kontekście znamienne jest, że Skarżąca nie zakwestionowała wyjaśnień Radcy prawnego (…) zawartych w piśmie z dnia (…)r., ani nie wniosła zastrzeżeń do załączonych do tego pisma dokumentów potwierdzających rzeczywiste czynności Radcy prawnego (…), dokonane na zlecenie Dyrektora Szkoły Podstawowej (…) w (…). Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie miał jakichkolwiek podstaw do uznania wyjaśnień Radcy prawnego za niewiarygodne, skoro są także rzeczowe, wyczerpujące i należycie wykazane załączonymi przez Radcę prawnego dokumentami.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zauważył również, że część zarzutów podnoszonych przez Skarżącą zmierza do zakwestionowania ocen prawnych Radcy prawnego (…). W tym względzie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w pełni podziela stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, że organy dyscyplinarne nie są uprawnione do badania prawidłowości oceny prawnej dokonanej przez radcę prawnego i przedstawianej jego mocodawcy. Weryfikacja spornych stanowisk stron odmiennie oceniających przepisy prawa należy do sądów powszechnych, które rozstrzygają je na drodze postępowania cywilnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrzył się w zachowaniu Radcy prawnego (…) czynów uzasadniających podejrzenie popełnienia deliktów dyscyplinarnych, a w

konsekwencji stwierdził, że nie zachodzą przesłanki do wszczęcia przeciw niemu dochodzenia dyscyplinarnego i dlatego utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego.

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie przysługuje od niego środek odwoławczy – art. 426 § 1 k.p.k. w związku z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 499).

Przewodniczący: Członkowie:

……..…… …… … ……

r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio r.pr. Bożena Bilkiewicz-Bańka r.pr. Paweł Kutrzuba